

B e r ä t t e l s e

över en utgrävning av en hustomtning på den s.k. Gammelgårdbacken i Borgboda by av Saltviks socken år 1954.

På hösten 1953 anmälde bonden på Borgboda enstaka hemman, Bengt Lindholm, att han vid plöjning på den s.k. Gammelgårdbacken, som ligger ca 400 m SO om gården och strax norr om husgrundskomplexet Gammelgård, rivit upp stenhällar, som sågo ut att tillhöra en stenläggning. Området har utgjort en del av gårdens beteshägnad, men skall upptagas till åker. Spår av någon hustomtning har icke varit synliga i markytan. Ett par tiotal meter åt sydväst ligger ett stort gravfält. I medlet av juni utgrävdes resterna av dessa lämningar under ledning av studeranden Erik Tudeer. De visade sig tillhöra ett hus, vars storlek inte kunde fastställas. Eldstaden har dock synbarligen stått mitt på golvet och golvet har delvis varit belagt med stora hällar. Se fig. 1. Den senast använda eldstaden har lagts på stengolvet och inramats med en vägg av enkla tegelstenar, som voro alldeles söndervittrade och sönderbrända. Kol, aska och sot uppfyllde härden. Runt tegelramen, som mätte drygt 1 x 1 meter i kvadrat, hade ett stöd av klumpsten lagts upp på yttre sidan. Se fig. 2. Tegelhärden är uppenbarligen från ganska sen tid. Gammalt folk i trakten sade, att lämningarna antagligen härrörde från en anläggning för maltberedning. Ett fynd av ett kopparmynt av år 1827 nära den orörda sanden ger kanske en anvisning om tiden då huset ännu var i användning. En svartgodsskärva, tillhörande en trebent gryta från 1200- eller 1300-talet antyder dock att hustomtningen har en hög ålder. Inga stenskonade stolphål iakttogos likväl.

Bland fynden, som katalogiserats under huvudnummer 261, kunna ytterligare nämnas en järnkniv och en platt hästkosöm, en bronssten och litet brända och obrända ben.

Området uppläts åt jordägaren för odlingsändamål.

En plankarta bilägges.

Mariehamn den 25 januari 1955,

Landskapsarkitekt M. Dreijer.

Fig. 1. Stenläggningen fr. NW. Plåt 2311

Fig. 2. Ugnen fr. O. Plåt 2312.